

Handelingen 15:14-18
 Davids hut
Vervangingstheologie (4)

Stef Schagen
(M.Div)

Handelingen 15:14-18, Davids hut Vervangingstheologie (4)

Wat begon in Gods heilsplan met de zegen in, van, voor en door Israël (Abraham, Genesis 12) in de eerste plaats, ging verder na de 1e komst van Christus met eerst de zegen van de volkeren, terwijl God Israël tijdelijk parkeert in Zijn agenda totdat Hij naar hen terugkeert wanneer Zijn programma onder de volkeren is volbracht. Dat lijkt Jakobus te zeggen in zijn betoog tijdens de Apostolische Raad in Handelingen 15:14-18. In het OT was de zegen eerst voor Israël, in het NT draait God de volgorde van handelen op Zijn agenda om en gaat Zijn zegen eerst naar de heidenen, zei Jakobus. Paulus pende dat in Romeinen 11. Maar daarmee is het niet over voor Israël.

Handelingen 15:13-18

13 En nadat dezen uitgesproken waren, nam Jakobus het woord en zeide: Mannen broeders, hoort naar mij!

14 Simeon heeft uiteengezet, hoe God van meet aan erop bedacht geweest is een volk voor zijn naam uit de heidenen te vergaderen.

15 En hiermede stemmen overeen de woorden der profeten, gelijk geschreven staat:

16 Daarna zal Ik wederkeren en de vervallen hut van David weder oprichten (opbouwen), en wat daarvan is ingestort, zal Ik weder opbouwen, en Ik zal haar weder oprichten,

17 opdat het overige deel der mensen de Here zoek, en alle heidenen, over welke mijn naam is uitgeroepen, spreekt de Here, die deze dingen doet, 18 welke van eeuwigheid bekend zijn.”

Amos 9:11-12

Voor vervangingstheologen is wat Jakobus zei tijdens de Raad een reden voor hun argument dat de Gemeente nu de zegen krijgt en Israël niet meer. Vervangingstheologen zijn ervan overtuigd dat God Zijn plan met Israël heeft geaborteerd en dat Hij enkel met de Gemeente verder gaat. Alsof Hij uit wanhoop van haar gescheiden is en een nieuwe partner heeft genomen. Vervangingstheologen gaan zó op in de zegen van God in de Gemeente dat zij blind zijn geworden voor Amos 9:11-12 waar de profeet zegt wat Jakobus later in de Raad in Handelingen 15 aanhaalt: dat God in het laatst der dagen de hut van David weer op zal richten. En die hut van David is niet de Kerk, wat vervangingstheologen willen doen geloven, maar de aardse regie van Christus die de ultieme erfgenaam is van het Davidische Verbond (2 Samuel 7:12-16) en die Zijn Troon, de Troon van David, zal oprichten in het Millennium waar Hij zal regeren vanuit Jeruzalem en zal heersen over het Huis van Jakob (Lucas 1:32-33, Jes.9:5-6, Opb.19:11-20:6, Jesaja 2, Micha 4, Sefanja 3, Eze.37-48, Jer.31:7, ...).

Volgorde van Gods agenda

Jakobus legt de volgorde van de agenda van God duidelijk op tafel in de verzen 15-17:

- *Eerst* bezoekt God de volkeren en neemt uit hen een volk voor Zijn Naam (Opb.5:9, 7:9, Matt.28:18-20, 24:14, ...).

- *Daarna* komt Christus terug, dat is: Nadat Hij een volk voor Zijn Naam tot Zich heeft geroepen.

• *Ten derde*, het gevolg daarvan is dat de hut van David weer wordt gebouwd. Driemaal zegt Jakobus wat Amos zei. Die hut is niet een geestelijke maar aardse, en in Jeruzalem: het Koninkrijk zal worden gevestigd zoals in het Davidische Verbond was beloofd (2 Samuel 7:13, 16; Deut.29-30). Amos 9:11 zegt immers dat het wordt herbouwd “als in de dagen van ouds”, zoals het altijd was. Hoe was het “van ouds”? De zegeningen waren op aarde, in nationaal Israël en hebben niks met de Gemeente te maken. Jezus is wel het Hoofd van de Gemeente maar Hij is nog altijd de Koning van Israël (Col.1:18, Efz.5:23, Matt.2:2, 27:11, Sef.3:15,

• *Ten vierde*, dan zal het overblijfsel van de mensen de Here zoeken, alle heidenen zullen tot een kennis van de Here komen nadat het Koninkrijk is gevestigd. Dat is in het Millennium wanneer onder de regie van Israël vanuit Jeruzalem (Micha 4:1-3) alle volkeren tot inzicht en kennis komen dat Jezus Christus Heer is en elke knie zich voor Hem zal buigen en alle tong Zijn Naam zal belijden (Fil.2:9-10).

Amos 9:11-12

Er zijn drie verschillende interpretaties met betrekking Jakobus' woorden in Handelingen 15 vanwege die van Amos in hoofdstuk 9:11-12.

1. De amillennialistische interpretatie komt van hen die niet geloven in een aards Millennium omdat de Gemeente nu dat Millennium van vrede en blijdschap zou zijn en dat God Zijn belofte aan Israël in de Gemeente vervult. Deze onderwijst dat de instroom van de heidenen in de Gemeente Amos 9 vervult. Maar deze visie gaat verder dan wat Amos profeteerde want Amos 9 gaat over de wederoprichting van de hut van David, en dat is een letterlijk herstel van Israël, niet de Gemeente.
2. Anderen geloven dat de heidenen toegevoegd worden door een toekomstig hersteld Israël. Maar deze interpretatie gaat niet ver genoeg, want er bestond geen twijfel over dat dat zou gaan gebeuren. De vraag was alleen of dat los van het Jodendom zou gaan zijn en het geeft geen antwoord op het probleem dat op tafel lag in de Raad.
3. Een 3e visie doet dat wel: Het onderwijst dat de instroom van heidenen in de Gemeente die er toen gaande was en waarover de Raad zich boog, overeenkomt met Gods belofte aan Israël door Amos (Rom.16:25, Efz.3:9). Dat God dat doet los van Jodendom spreekt de toekomstige zegen van de heidenen niet tegen.

Met andere woorden, ‘God werkt Zijn plan uit zoals Hij wil’: Israël als Zijn verbondsvolk is tijdelijk geparkeerd vanwege hun afwijzing van de Messias. God neemt nu eerst een volk, Joden en heidenen, tot Zichzelf in de Gemeente. Wanneer Hij daarmee klaar is, dan komt de Messias opnieuw en dit zal een zegen voor de hele wereld zijn in het Millennium (Ironsides, Lectures on..., p.356; Wiersbe, 1:463).

Wanneer is “daarna” in Hand.15:16/Amos 9:11

Amos voorspelde de Wederkomst van de Messias en Jakobus haalt Amos aan in de Raad met deze woorden: “^{NBG} Daarna zal Ik wederkeren en de vervallen hut van David weder opbouwen, en wat daarvan is ingestort, zal Ik weder opbouwen, en Ik zal haar weder oprichten,...” (Act 15:16 NBG)

Wanneer is “daarna”? Waar Jakobus “daarna” zegt, zei Amos “te dien dage”. Wanneer is dat volgens Amos? *Na Amos 9:8-10*, een beschrijving van de Grote Verdrukking volgens futuristen, niet ondenkbaar: “⁸ Zie, de ogen des Heren HEREN zijn tegen het zondige koninkrijk, en Ik zal het verdelgen van de aardbodem. Evenwel zal Ik het huis Jakobs niet geheel en al verdelgen, luidt het woord des HEREN. ⁹ Want zie, Ik geef bevel, en Ik schud het huis van Israël onder al de volken, gelijk men met een zeef schudt, en geen steentje zal ter aarde vallen. ¹⁰ Door het zwaard zullen zij sterven, al de zondaren van mijn volk, die zeggen: Gij moogt het kwaad niet nader brengen en het ons niet tegemoet voeren. (Amo 9:8-10 NBG).

Na de Verdrukking volgen de Wederkomst en het Millennium waarin de volkeren de Here zullen zoeken wanneer God de natie Israël heeft hersteld en de Messias op aarde Zijn Koninkrijk heeft opgericht, het Millennium: “*17 opdat het overige deel der mensen de Here zoeke, en alle heidenen, over welke mijn naam is uitgeroepen, spreekt de Here, die deze dingen doet,...*” (Hand.15:17).

Jesaja 45:21: Opnieuw drie scholen

In vers 18, “welke van eeuwigheid bekend zijn”, haalt Jakobus Jesaja 45:21 aan om Amos’ profetie aan te vullen, de gedachte dat de Gemeente de door God bedoelde vervanging voor de Tempel is – tot bestemde tijd. Ook hierover bestaan drie interpretaties:

1. *Geheel vervuld*: De eenvoudige amillennialistische visie gelooft niet in een letterlijk Messiaans Koninkrijk van God op aarde in de toekomst (dat is: het Millennium met Jeruzalem als hoofdstad; Jes.2:2, Micha 4:1-3, etc.), maar dat het Koninkrijk enkel geestelijk in de harten van gelovigen is die verbonden zijn met Christus die regeert in de hemelen sinds Zijn hemelvaart. De amillennialistische visie op Handelingen 15:16-18 is dan ook dat Jakobus zei dat het Messiaanse Koninkrijk *was gekomen* en dat Amos’ voorspelling volledig werd vervuld. Amillennialisten zeggen dat Jakobus gewoon bedoelde dat de heidenen werden toegevoegd.
2. *Gedeeltelijke vervuld*: Progressieve futuristen geloven dat Jakobus wilde zeggen dat de 1^e fase van het Messiaanse Koninkrijk was gekomen en dat Amos’ voorspelling gedeeltelijk was vervuld, maar dat de finale ontknoping/climax nog in de toekomst ten tijde van de Wederkomst en het Millennium komt.
3. *Nog niet vervuld*: Klassieke futuristen zien het Messiaanse Koninkrijk als enkel geheel toekomstig. Zij geloven dat Amos de instroom van de heidenen voorspelde, maar dat dit nog toekomstmuziek is en nog niet is vervuld.

Wat is waar, denk je? Wat zegt Jakobus hier? Wat is het meest aannemelijk? Dat hangt af van je visie op Israël:

1. Geloof je dat de Gemeente Israël vervangt in Gods plan, dan is de 1^e interpretatie wat je aanneemt. Dat bepaalt overigens ook je visie op de agenda van God aangaande de wereldontknoping in de toekomst.
2. Als je gelooft dat God nog een plan met Israël heeft en de Gemeente en Israël zich onderscheiden in Gods bedoelingen in de gang van Gods agenda, dan moet je kiezen

tussen 2 of 3. Is Christus begonnen met Zijn Davidische regie nu en straks totaal bij de ontknoping (progressief) of is die regie nog niet begonnen (klassiek)? Wat je gelooft wordt bepaald door je visie op het Koninkrijk, het Millennium. Het bewijs wijst op het feit dat Davids koninkrijk een aards koninkrijk is en dat Jezus erover zal beginnen te regeren wanneer Hij naar de aarde terugkeert bij Zijn Wederkomst". (Constable, Acts, p.216).

Amos 9:13-15 volgt

Wat God heeft gesproken, dat zal Hij doen. Want Hij is geen mens dat Hij liegen zou (Num.23:19, Titus 1:2). Jakobus' woorden hadden aangevuld kunnen worden met die van Amos in 9:13-15: "13 Zie, de dagen komen, luidt het woord des HEREN, dat de ploeger zich aansluit bij de maaier en de druiventreder bij hem die het zaad strooit; dan zullen de bergen druipen van jonge wijn en al de heuvelen daarvan overvloeien. 14 Ik zal een keer brengen in het lot van mijn volk Israël: verwoeste steden zullen zij herbouwen en bewonen; wijngaarden zullen zij planten en de wijn ervan drinken; boomgaarden zullen zij aanleggen en de vrucht daarvan eten. 15 Dan zal Ik hen planten in hun grond, en zij zullen niet meer worden uitgerukt uit de grond die Ik hun gegeven heb, zegt de HERE, uw God." (Amo 9:13-15 NBG)

".... en zij zullen niet meer worden uitgerukt uit de grond die Ik hun gegeven heb", zegt God door Amos in 9:15. Amos sluit ermee af. Het is zijn laatste vers in Israël. Is dat al zo? Nee, zij zijn over de aarde verstrooid. Alhoewel zij terug zijn gekeerd uit de ballingschap, een periode na de Opstand van de Makkabeeën een relatieve autonomie hebben gekend onder de dynastie van de Hasmoneeën tot aan Herodes' regie vanaf 37 v.Chr., zijn zij altijd een vazalstaat geweest en opnieuw verstrooid onder de volkeren na Jeruzalem's ondergang in 70 AD. Moeten wij deze verzen geestelijk nemen naar de amillennialistische interpretatie? Als dat zo is, hoe interpreteren wij dan "verwoeste steden, ... wijngaarden, ... planten, ... wijn ervan drinken, boomgaarden aanleggen, ... grond"? Symbolisch? Dat is onwaarschijnlijk.

De woorden van Amos 9:11-15 wachten dan ook nog op vervulling. Hun Messias zal komen en Zijn Koninkrijk oprichten. In de tussentijd leven zij "onder Zijn schaduw onder de volkeren" (Klaagliederen 4:20).

Nu al gaande

Handelingen 3:19-21: Ik geloof dat wij het herstel van Israël gaan zien ten tijde van de Wederkomst. De "wederoprichting van Davids tabernakel" komt in "de tijden van de wederoprichting van alle dingen", waar Petrus over spreekt in Handelingen 3:19-21: "19 Komt dan tot berouw en bekering, opdat uw zonden uitgedelgd worden, opdat er tijden van verademing mogen komen van het aangezicht des Heren, 20 en Hij de Christus, die voor u tevoren bestemd was, Jezus, zende; 21 Hem moest de hemel opnemen tot de tijden van de wederoprichting aller dingen, waarvan God gesproken heeft bij monde van zijn heilige profeten, van oudsher." (Act 3:19-21 NBG).

Handelingen 1:6-7: Dit vult de vraag van de discipelen in Handelingen 1:6-7 aan met profetisch inzicht in Gods agenda:"6 Zij dan, die daar bijeengekomen waren, vroegen Hem en zeiden: *Here, herstelt Gij in deze tijd het koningschap voor Israël?* 7 Hij zeide tot hen: *Het is*

niet uw zaak de tijden of gelegenheden te weten, waarover de Vader de beschikking aan Zich gehouden heeft, ⁸ maar gij zult kracht ontvangen, wanneer de heilige Geest over u komt, en gij zult mijn getuigen zijn te Jeruzalem en in geheel Judea en Samaria en tot het uiterste der aarde." (Act 1:6-8 NBG)

Lucas 21:24: Dat "Jeruzalem" vandaag "niet meer wordt vertrap" maar wordt herbouwd lijkt de profetische opmaat naar "het einde van de tijden van de heidenen" (Lucas 21:24). Zou God Zich ontfermen over Zijn knecht, Israël, wat Maria zei (Luc.1:54)? Ja! Hij heeft het beloofd! Daarom zegt Petrus tegen de Joden van zijn tijd: "Bekeer je en heb berouw nu het nog kan opdat er tijden van verademing mogen komen en God Christus zende..." (Hand.3:19-20). Hem moest de hemel eerst opnemen... Christus was er net geweest maar Hij komt opnieuw en wanneer Hij komt, dan komt Hij niet als het zachtmoedige Lam (Joh.1:29) maar als de brullende Leeuw, met oordeel en koningschap (Opb.6:16, 2 Cor.6:1-2, Opb.19:11-19).

Slot

Niemand onder de Joden was verbaasd dat de zegen ook over de heidenen zou komen omdat God er ook altijd op uit is geweest om de volkeren aan Zijn boezem te trekken. "Hij is van meet af aan, altijd al, erop bedacht geweest mensen uit de volkeren buiten Israël tot Zich te trekken", zei Jakobus (15:14). Jezus stierf voor de zonde van de hele wereld (Joh.1:29, 3:16).

Of je nu iets hebt met Israël, zij is Gods aorta in de wereld want Jezus was een Jood, de bijbel is een Joods boek, het hele fundament van de Kerk en van het hemelse Jeruzalem is Joods en je komt het hemelse Jeruzalem niet in zonder Israël want haar poorten zijn de stammen van Israël (Opb.21:12, 14)?

Hoor je bij dat volk? Ben je al binnengekomen in Gods volk? Ben je al aan Zijn boezem gekomen, waarop God altijd uit is geweest?

Shalom, chevariem!